

0320 – 20. mars

Jeg kjente ikke synden uten ved loven. For begjæret hadde jeg ikke kjent dersom ikke loven hadde sagt: Du skal ikke begjære. Rom 7: 7.

Først merker vi oss disse ordene: «Jeg kjente ikke synden uten ved loven». Dette er et vel kjent forhold som Paulus allerede i kap. 3: 20 omtaler slik: «Ved loven kommer erkjennelse av synd». Men her forteller han oss nå også hvordan og når vi gjennom loven lærer å kjenne synden.

Og dette er et viktig punkt. Først og fremst slår vi fast at selv om vi alle har kunnskap om Guds lov, så kjenner vi ikke alle sammen synden (hele verden sover jo trygt i all sin synd). Dernest skal vi huske på at den som ikke lærer å kjenne sin synd, kan heller ikke søke å bli frelst fra den, men vil til sist «dø i sine synder».

Med all sin kunnskap og visdom og tro på Guds ord er det likevel umulig at noen på rett vis kan få motta Kristus, uten at de får kjenne synden slik at de er slått til jorden av loven, «drept av budet». Først da kan de bli gjort levende i Kristus, bli et nytt menneske, født av Gud. Det er dette hele Skriften lærer.

Så blir det viktige spørsmålet: Hvordan og når lærer jeg å kjenne synden min rett? Det første apostelen sier om dette er at det skjer først når og ved at du lærer å kjenne begjæret. Han sier: «Jeg kjente ikke synden uten ved loven. For begjæret hadde jeg ikke kjent dersom ikke loven hadde sagt: Du skal ikke begjære.»

Med dette sier han klart at han kunne ikke kjenne synden, når han ikke kjente begjæret. Og hva han mener med å «kjenne begjæret», det skjønner vi også av hans egen forklaring. Det framgår tydelig at det først og fremst betyr å kjenne begjæret som synd. For han sier: «Begjæret hadde jeg ikke kjent dersom ikke loven hadde sagt: Du skal ikke begjære.»

Her merker vi oss at han i dette legger at han først ble vekket opp for dette at selve begjæret er synd. For det var jo det han lærte når loven sa: Du skal ikke begjære.

Dernest merker vi av verset etterpå at han også sikter til den dypere lærdommen han fikk om begjærets makt over oss, som vi får gjennom den bitre erfaringen. For vi ser han føyer til, som ennå en forklaring på dette, at «synden benyttet seg av budet og vakte all slags begjær i meg».

Nå har vi altså sett at vi kjenner bare synden når vi kjenner begjæret. Men så er spørsmålet: Når og på hvilken måte lærer vi å kjenne begjæret? Fra vi var barn har vi lært dette budet: «Du skal ikke begjære!» Vi hører og leser det ofte. Likevel sover hele verden trygt overfor spørsmålet om begjær er synd. Mange tar nok loven for seg, for liksom å speile seg i den, og finne sine synder. Men på den måten får de ingen levende syndserkjennelse.

Hvordan og når får vi den da? Apostelen sier det skjer på en helt annen måte enn gjennom et slikt eget foretak og menneskelig blick på loven.

Slik skildrer han hvordan det skjedde. Han sier: Jeg levde en gang uten lov, og da var synden død. Men da budet kom våknet synden til live.

Hva kan dette bety, at Paulus «levde uten lov»? Det betydde ikke at han ikke hadde, kjente og brukte loven. Han var jo fra barnsben blitt undervist i loven, og var i sin uomvendte tilstand et særdeles nidkjært medlem av det strengeste parti i deres gudsyndyrkelse på den tiden. Han kunne vitne om at han «etter den rettferdighet som kommer av loven, var ustraffelig».

Hva betyr det da at han tidligere hadde «levd uten lov», og dernest dette at «da budet kom»? Ikke annet enn at han tidligere ikke hadde hatt loven levende i sin samvittighet. Men hadde sovet på sine gode gjerninger. At han ikke hadde sett, ikke hadde blitt vekket opp for dette budet: Du skal ikke begjære!

At «budet kom» betyr altså at loven ble levende og kraftig i hans samvittighet. Han ble vekket opp av søvnen i synden, og fikk kjenne Guds hellige nidkjærhets øyne rettet mot seg. Dette forfulgte ham og utmattet ham gjennom alt han foretok seg.

Slik er det det foregår, når vi gjennom loven får lære å kjenne synden. Det skjer bare gjennom et stort og nådefullt Guds verk. Det skjer bare når Gud besøker deg og vekker deg opp fra søvnen i synden. Ellers vil du aldri, med all din oppmerksomhet rettet mot loven, lære å kjenne dine synder.

Apostelen vitner altså her at det var bare den hellige loven som vekket ham opp, som av Guds store nåde rørte ved hjertet hans, og sa: «Du skal ikke begjære!». Som dermed åpnet øynene hans så han så denne ondskapen: begjæret, som hadde vært skjult for ham.

Og da ble denne «ustraffelige» mannen ganske snart en forferdelig synder. For loven; den store og allmektige Guds hellige bud og krav, trengte seg nå på i hans indre. Nå merket han som tidligere var så tilfreds med sine gode gjerninger, at den store Gud så like inn i hjertet hans, og sa: Du skal ikke ha det aller minste begjær til det onde!

Å, nå var all hans rettferdighet raknet! Han var slett ikke fri for syndige tanker og begjær. Nå forsøkte han å gjøre seg fri fra denne sin indre ondskap. Nå ville han stå imot og fordrive alle onde tanker. Nå ville han også i hjertet sitt være hellig innfor Guds øyne.

Men nå fikk han oppleve en ny og langt sterkere nød enn han noen gang tidligere hadde kjent. For tankene og begjærene lot seg ikke drive ut, men ble bare verre og verre, jo mer han lærte å kjenne dem og kjempet imot dem.